TAK

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok II. Nr. 91 (390) Włocławek, sobota/niedziela 19/20 kwietnia 1947 roku. Cena 3 złote

Kolebka odrodzenia duchowego

W momencie przejęcia ich przez państwo polskie, Ziemie Zachodnie były ogromnie zniszczone, zarówno w dziedzinie materialnej, jak i w sferze życia kulturalnego. — Zrujnowany przemysł, rolnictwo, przerwana komunikacja, brak stabilizacji administracyjnej, ciężka sytuacja żywnościowa stawiały w pierwszym rzędzie konieczność odbudowy życia ekonomiczno-administracyjnego. Równolegle jednak postępować winna odbudowa życia kulturalnego, którego wszelkie atrybuty, jak muzea, biblioteki, teatry, zabytkowe budowle również uległy w dużym stopniu zagładzie.

Przy odbudowie życia kulturalnego Ziem Zachodnich należy wziąć pod uwagę konieczność scementowania ludności tam zamieszkałej, a która obecnie jeszcze tworzy cztery odrębne grupy:

1) ludność miejscowa rdzenna, czyli autochtoni;

2) osadnicy z Polski Centralnej;

3) repatrianci ze wschodu;

4) reemigranci z zagranicy.

Każda z tych grup wnosi nowe wartości, które odpowiednio pokierowane i zespolone w jedną całość pozwolą na stworzenie nowego, ogólnopolskiego oblicza Ziem Zachodnich. Cechą tej nowoukształtowanej kultury będzie jej ludowość, gdyż ludowego przede wszystkim pochodzenia jest ludność autochtoniczna tych ziem, która stanowi około 20% ogółu ludności, jak również w dużym stopniu sprowadzeni tam osadnicy. Podstawą zespolenia powyższych czterech grup ludności będzie podłoże rodzime ludności rdzennej, a ważnymi czynnikami wiążącymi: historia, oraz wspólność wiary i tradycji religijnej.

Robiąc bilans osiągnięć w dziedzinie kulturalnej Ziem Zachodnich, musimy przede wszystkim zdać sobie sprawę z trudności, jakie tam napotykamy. Trudności tych jest wiele. Dużym błędem było początkowo niewspółmierne z innymi dziedzinami życia, traktowanie zagadnień kulturalnych, stawianie ich na samym końcu hierarchii potrzeb życia codziennego. Wynikiem tego było dopuszczenie do dewastowań kultury tak w sensie materialnym, jak i duchowym. Dalszą przeszkodę stanowiło żywotne, zwłaszcza w pierwszym okresie, ujemne piętno kultury niemieckiej.

Mimo wszystkich tych przeszkód osiągnięcia minionego okresu są duże. — W dziedzinie szkolnictwa stan z roku 1946 wzrósł stuprocentowo w stosunku do roku 1945. Około 420 tysięcy dzieci kształci się w 4005 szkołach powszechnych, ponad 300 szkół średnich skupia 107.000 uczniów, w szkołach wyższych (Politechnika i Uniwersytet we Wrocławiu, Akademia Lekarska w Gdańsku, Politechniki w Gdańsku i Gliwicach) — studiuje 9 tys. akademików. Dzieci w wieku przedszkolnym znajdują opiekę w przedszkolach i „Domach Dziecka", których ilość przekroczyła tysiąc, 13 tys. osób dokształca się w szkołach dla dorosłych, a 28 tysięcy na kursach repolonizacyjnych. — Cyfry te, jakkolwiek wysokie, nie obejmują jeszcze całości potrzeb Ziem Zachodnich. Około 30% dzieci w wieku szkolnym nie znalazło jeszcze pomieszczenia w szkołach. Przyczyną tego jest brak odpowiednich pomieszczeń szkolnych i fachowych sił nauczycielskich, których kadry zostały znacznie przetrzebione przez okupanta.

Typowym dla życia kulturalnego Ziem Zachodnich jest krystalizowanie się wyraźnych ośrodków naukowych i kulturalnych.

Ważną rolę wychowawczą sprawuje na Ziemiach Zachodnich Kościół. Ilość parafii sięga cyfry 1.300, odbudowuje się zniszczone zabytkowe kościoły i kaplice, wznawia się pielgrzymki i odpusty w tradycyjnych miejscach kultu religijnego, jak Wambierzyce, Piekary na Śląsku, czy Gietrzwałd na Mazurach.

Ważną rolę wychowawczo-kulturalną odgrywa radio, kino, teatr i prasa.

Osiągnięcia te są poważne. Bilans prac kulturalnych na Ziemiach Zachodnich musi być określony pozytywnie. Ale mimo to do zrobienia jest jeszcze wiele. Na zachodzie panuje brak słowa drukowanego, brak książek i sztuk teatralnych o problematyce zachodniej; literaci nasi i artyści nie dość wiele zajmują się tymi zagadnieniami. W całym społeczeństwie polskim dokonać się musi zasadniczy przełom na zachodni kierunek myślenia. Proces repolonizacji Ziem Zachodnich został już zakończony. Obecnie chodzi o skrystalizowanie polskiej kultury Ziem Zachodnich, jej zdynamizowanie i rozpowszechnienie.

Przewodnictwo duchowe Wrocławia, Gdańska i Szczecina zaciążyć musi nad całokształtem myśli i twórczości polskiej. Na Zachodzie powinno się począć odrodzenie duchowe narodu. Na linii Odry i Nysy znajduje się kierunek rozwojowy naszego narodu i państwa.

Sprawa Karyntii i Styrii

MOSKWA (obsł. wł.). W dalszym ciągu obrad Rady czterech ministrów omawiana była sprawa stanowiska Jugosławii wobec traktatu pokojowego z Austrią. Po wysłuchaniu oświadczeń wicepremiera Kardella i ministra Simicza — o czym już donosiliśmy wczoraj — podjęto dyskusję na temat jugosłowiańskich żądań reparacyjnych, wyrażających się małą bardzo kwotą. Wynosi ona 37,5 miliona funtów szterlingów.

Jugosławia domaga się wypłacenia tej kwoty w postaci wagonów kolejowych, statków rzecznych, manganie, ołowiu i innych rudach.

W obradach tych uczestniczyła również delegacja austriacka, która na następnym posiedzeniu ma wyrazić swoje stanowisko wobec żądań jugosłowiańskich.

Następnie ministrowie przystąpili do spraw uchodźców znajdujących się w Austrii.

Rozpoczęcie rokowań polsko-czechosłowackich

PRAGA (obsł. wł.). Wczoraj rozpoczęły się rokowania handlowe pomiędzy Polską a Czechosłowacją.

Delegację polską w Pradze powitał minister Ripka, który w przemówieniu swoim podkreślił, że prace delegacji będą podstawą do dalszego zbliżenia się obu narodów.

W imieniu delegacji polskiej głos zabrał minister Minc, jako przewodniczący delegacji. Minister Minc podziękował za serdeczne przyjęcie i podkreślił, że rządowi polskiemu zależy, by rokowania te wypadły jak najpomyślniej.

W godzinach popołudniowych minister Minc w towarzystwie ambasadora Wierbłowskiego złożył wizytę czechosłowackiemu ministrowi handlu zagranicznego dr Ripce.

Oświadczenie ambasadora Hejreta

WARSZAWA (obsł. wł.). Ambasador Czechosłowacji Hejret oświadczył przedstawicielowi Socjalistycznej Agencji Prasowej, w rozmowie, że z wielkim zainteresowaniem przysłuchiwał się obradom Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej nad sprawą ratyfikacji traktatu polsko-czechosłowackiego.

Jednomyślność Izby w tej sprawie jest wyrazem tego, że i cały naród polski dąży do jak najprzyjaźniejszych stosunków z czeskim. Umowa o przyjaźni będzie punktem wyjściowym dla rozwoju dalszych wzajemnych stosunków we wszystkich dziedzinach. Jest ona jednocześnie gwarancją bezpieczeństwa pokoju.

Wpływa dodatnio

RZYM. PAP. Rozmowy ministra Sforzy z podsekretarzem stanu w Foreign Office Rendellem doprowadziły do zawarcia porozumienia w myśl którego 20 tysięcy „czetników", znajdujących się pod opieką władz brytyjskich w Europie, zostanie przeniesionych do angielskiej strefy okupacyjnej Niemiec. Włoska opinia publiczna dowiedziała się o tym porozumieniu z dużym zadowoleniem ponieważ nie tylko rozwiązuje ono problem wewnętrzny, lecz i wpływa dodatnio na dalszy rozwój stosunków włosko-jugosłowiańskich.

Wyrok

BERLIN PAP. Sąd amerykański w Norymberdze ogłosił w czwartek rano wyrok w procesie przeciwko b. wiceministrowi lotnictwa III Rzeszy, marsz. Milchowi. Oskarżony został skazany na dożywotnie zamknięcie w więzieniu w Rebdorf,

Sąd uznał, że Milch ponosi odpowiedzialność za wywożenie ludności cywilnej do **robót przymusowych do** Niemiec.

W Texas pożary zlokalizowane

NOWY JORK (obsł. wł.). Burmistrz miasta Texas, gdzie nastąpiła straszliwa katastrofa, oświadczył, że wszystkie pożary zostały już zlokalizowane.

Ludność ze wszystkich okolic pobliskich, a nawet z dalszych śpieszy z pomocą nieszczęliwym' którzy ponieśli olbrzymie straty

W związku z katastrofą 1000 osób poniosło w tej katastrofie śmierć, a około 3 tysięcy zostało oparzonych.

Z SEJMU

Posiedzenie sesji budżetowej

W dalszym ciągu posiedzenia Sejmu poseł Waleron ze Stronnictwa Ludowego zreferował sprawozdanie Komisji Rolnej o wniosku nagłym posłów Str. Ludowego w srawie rychłego dostarczenia rolnikom nawozów sztucznych na okres zasiewów wiosennych.

W imieniu Komisji Rolnej wniósł referent dwie rezolucje:

1) „Sejm wzywa Rząd, a w szczególności Ministrów: Przemysłu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych do użycia wszelkich środków, aby nawozy sztuczne — będące do dyspozycji — dostarczyć w porę na okres wiosennych i jesiennych zasiewów, po cenach przystępnych, płaconych w gotówce lub na skrypty dłużne dla niezamożnych rolników".

2) „Sejm wzywa Rząd do zwiększenia i przyśpieszenia inwestycyj w ramach narodowego planu gospodarczego w przemyśle nawozowym, aby jak najwcześniej została osiągnięta taka produkcja nawozów sztucznych, która by pokryła w całości istniejące w tym względzie potrzeby rolnictwa".

Obie rezolucje zostały uchwalone jednogłośnie.

IZBY ROLNICZE.

Izba przystępuje do rozpatrzenia wniosków poszczególnych Komisji, w sprawie zatwierdzenia dekretów Rządu Jedności Narodowej. Nad dekretem o zniesieniu Izb Rolniczych, wywiązuje się dłuższa dyskusja.

Na zakończenie dyskusji nad dekretem o zniesieniu Izb Rolniczych, głos zabiera ponownie referent poseł Jaworski, szczegółowo uzasadniając podstawowe zagadnienia dekretu i kolejno zbijając stawiane w dyskusji zarzuty. Przytacza on m. in., iż nawet w woj. poznańskim, gdzie jak utrzymywał poseł Nowak — chłopi są rzekomo niezadowoleni z tej zmiany, właśnie tam szczególnie zdecydowanie domagano się zniesienia Izb Rolniczych. Za zniesieniem tej instytucji byli nawet działacze PSL.

Mówca stwierdza, że Izby Rolnicze nie prowadziły roboty gospodarczej, a polityczną i dopiero obecnie samorząd rolniczy będzie służył interesom gospodarstwa rolnego.

Referent wnosi ponownie o zatwierdzenie przez Izbę dekretu. W zarządzonym głosowaniu za wnioskiem mniejszości wypowiadają się: Klub PSL i Społeczno-Katolicki Klub Poselski, za wnioskiem sprawozdawcy natomiast — wszystkie pozostałe Kluby. Dekret zostaje przyjęty.

CZAS PRACY, UKŁADY ZBIOROWE i UBEZPIECZENIA.

Następnie Izba rozpatruje wniosek Komisji Pracy i Opieki Społecznej w sprawie dekretu Rządu Jedności Narodowej RP. z dnia 19 września 1946 r. o zmianie ustawy w czasie pracy w przemyśle i handlu. Wniosek referuje poseł Sokorski (PPR). Istota zmiany polega na ustawowym usankcjonowaniu t. zw. angielskiej soboty i 46-godzinnego tygodnia pracy. Polska należy do pierwszych krajów, które po wojnie wprowadziły 46-godzinny tydzień pracy. Referent wnosi o zatwierdzenie dekretu. Dekret zostaje zatwierdzony jednogłośnie.

Wniosek Komisji Pracy i Opieki Społecznej o zatwierdzenie dekretów Rządu Jedności Narodowej z dnia 13 września 1946 r. o zmianie niektórych przepisów o układach zbiorowych pracy, referuje poseł Kuryłowicz (PPS). Referent wyjaśnia, że dekret rozciąga prawo o układach zbiorowych na robotników rolnych. Izba zatwierdza dekret jednogłośnie.

Poseł Beluch-Beloński (PPS) przedstawia Izbie sprawozdanie Komisji Pracy i Opieki Społecznej o dekrecie Rządu Jedności Narodowej w przedmiocie zmiany ustawy o ubezpieczeniu społecznym. Referent wyjaśnia, że dekret wprowadza cztery zasadnicze zmiany do ustawy z dnia 28-go marca 1933 r.; płacenie ubezpieczonym zasiłków chorobowych od pierwszego dnia niezdolności do pracy, o ile choroba trwa conajmniej trzy dni, podniesienie wypłacanych zasiłków, wypłacanie dodatku chorobowego na każde dziecko (a nie jak było dawniej — od 4-go dziecka), zniesienie granicy maksymalnych zasiłków. Dekret Izba zatwierdza jednogłośnie.

RADY ZAKŁADOWE.

Poseł Witaszewski (PPR) referuje sprawozdanie Komisji Pracy i Opieki Społecznej o zmianie dekretu z dnia 6 lutego 1945 r. o utworzeniu Rad Zakładowych. Dekret wprowadza następujące zmiany: Rady Zakładowe stanowią najniższą komórkę Związków Zawodowych, Rady Zakładowe wyłącza się spod działania inspekcji pracy — podlegają one organom Zw. Zawodowych, dekret przewiduje funkcje męża zaufania, jako łącznika między grupą robotników (25 osób) a Radą Zakładową. Dekret zostaje zatwierdzony przez Sejm jednogłośnie.

DALSZE WNIOSKI

Poseł Wanat (SL) referuje sprawozdanie Komisji Ziem Odzyskanych i Repatriacji o ustroju rolnym i osadnictwie na Ziemiach Odzyskanych i terenie b. wolnego m. Gdańska. Referent przedstawia do zatwierdzenia dekret rządowy oraz uchwałę wzywającą rząd do przyśpieszenia wydania, uprzednio uzgodnionych z Komisją, rozporządzeń wykonawczych do wyżej wymienionego dekretu, których brak powoduje różnorodność interpretacji przez poszczególne urzędy i instytucje. Oba wnioski zatwierdzone zostały przez Izbę jednogłośnie.

Poseł Żukowski (PPS) referuje sprawozdanie Komisji Komunikacyjnej w sprawie dekretu o uchyleniu szczególnych ustaw o odpowiedzialności za wypadki w ruchu kolejowym, samochodowym i w niektórych przedsiębiorstwach oraz przepisów b. państw zaborczych o ruchu i budownictwie kolejowym. Referent wyjaśnia, że dekret wprowadza unifikację obowiązującego ustawodawstwa i przyczyni się niewątpliwie do ujednolicenia interpretacji poszczególnych przepisów. Dekret zostaje zatwierdzony jednogłośnie.

Poseł Cieślik (PPR) przedstawia sprawozdanie Komisji Komunikacyjnej w sprawie dekretu z dnia 19-go września 1946 r. o wydawaniu dziennika taryf i zarządzeń komunikacyjnych. Izba zatwierdza dekret jednogłośnie.

Poseł Cieślik (PPR) przedstawia sprawozdanie Komisji Komunikacyjnej w sprawie dekretu z dnia 19-go września 1946 r. o wydawaniu taryf i zarządzeń komunikacyjnych. Izba zatwierdza dekret jednogłośnie.

Poseł Arczyński (SD) przedstawia sprawozdanie Komisji Komunikacyjnej w sprawie dekretu o Państwowej Radzie Komunikacyjnej, omawiając zadania Rady. Dekret przyjęty zostaje jednogłośnie.

AMNESTIA.

Przewodniczący posiedzenia wicemarszałek Szwalbe odczytuje następny punkt porządku dziennego, w którym jest odpowiedź przedstawiciela rządu na interpelację Klubu Posłów SD, w sprawie przebiegu wykonywania ustawy amnestyjnej. Odpowiedzi na interpelację udziela Minister Bezpieczeństwa ob. Radkiewicz.

1) Organa, podległe ministrowi Bezpieczeństwa, wykonując zlecenia władz sądowych i prokuratorskich, przywróciły wolność 17.760 skazanym przez sądy i 7.465 znajdującym się w śledztwie osobom. Razem zwolniono z więzień i aresztów do dnia 15 kwietnia br. 25.225 osób. Termin odbywania kary skrócono 5.726 osobom. Ogółem więc skorzystało z amnestii do dnia 15 kwietnia br. 30.951 osób.

2) Na dzień 16 kwietnia ujawniło się na całym terenie Polski 36.561 osób; władzom bezpieczeństwa złożono 10.426 sztuk broni.

Liczba ujawnionych według województw przedstawia się następująco:

woj. lubelskie — 10,267, białostockie — 5,727, warszawskie — 3,715, krakowskie — 3,671, rzeszowskie — 2.169, łódzkie — 2,049, poznańskie— 1,654, wrocławskie — 1,615, kieleckie — 1,425, katowickie — 1,379, bydgoskie — 734, gdańskie — 696, Warszawa-Miasto — 609, woj. szczecińskie — 574, olsztvńskie — 277.

Pełna ocena wyników amnestii jeszcze przedwczesna, gdyż działanie Ustawy Amnestyjnej kończy się 25 kwietnia br. Minister Radkiewicz wyraża przypuszczenie, że w ciągu pozostałych jeszcze 9 dni, liczba ujawniających się znacznie wzrośnie.

Jednakże na podstawie powyższych cyfr należy już stwierdzić, że dotychczasowy przebieg amnestii dał pozytywne rezultaty. Oznaczają one poważne rozładowanie podziemia, szczególnie na odcinku WIN, co świadczy o tym, że poważna część podziemia zrozumiała bezcelowość zbrodniczej walki przeciwko Państwu, że wielu z nich zrozumiało zgubność tej akcji i wraca do pracy pozytywnej.

„Stanowi to krok naprzód do normalizacji stosunków wewnętrznych w kraju, oznacza to dalszą stabilizację stosunków w Polsce Ludowej — reasumuje min. Radkiewicz—oświadczając następnie: Jednocześnie muszę stwierdzić, że nie brak jeszcze elementów oraz różnych ośrodków w kraju i zagranicą, gdzie wszystko się robi, aby powstrzymać proces normalizacji stosunków w Polsce. Niektórzy wodzireje WIN-u, a szczególnie watażki z NSZ, mimo swego niezaprzeczalnego bankructwa i klęski, dalej knują przeciw Polsce wszelkimi sposobami — terrorem i kłamliwą propagandą, oszczerstwem i prowokacją usiłując zahamować pęd oszukiwanych przez siebie dołów do ujawniania się. Pragnę z tej trybuny jeszcze raz uprzedzić tych wszystkich, znajdujących się jeszcze w podziemiu i będących w niezgodzie z prawem, aby nie dawali posłuchu zgubnym podszeptom wrogim Państwu elementom.

Rząd Polski w akcji amnestii dał wyraz, że pragnie skupić wszytskie siły narodu do pracy nad odbudową kraju i polepszeniem dobrobytu wszystkich obywateli. Poczuwam się do obowiązku przestrzec tych wszystkich, którzy z wielkiego aktu łaski Rzeczypospolitej nie zechcą skorzystać, że Rząd Polski potrafi ukrócić wszelką zbrodniczą dywersję i zapewnić społeczeństwu spokojne warunki dla twórczej pracy.

W końcu chcę wierzyć, że wszystkie patriotyczne czynniki obywatelskie użyją wszelkich swych wpływów dla skłonienia reszty obałamuconych i oszukanych, szczególnie wśród młodzieży, do skorzystania z dobrodziejstw amnestii i zerwania z działalnością przestępną.

Tego domaga się interes Państwa i Narodu" — kończy minister Radkiewicz wśród ogólnych oklasków.

ZAKOŃCZENIE POSIEDZENIA

Marszałek udziela głosu posłowi Nadobnikowi (PSL), który odczytuje nagły wniosek Klubów Poselskich PSL i Katolicko-Społecznego o wyjęcie spod kompetencji sądów wojskowych osób cywilnych i poddania ich sądom powszechnym. Poseł Nadobnik motywuje nagłość wniosku.

Poseł Jodłowski (SD) występuje przeciw nagłości wniosku. Nagłość wniosku odrzucona została większością głosów. Wniosek PSL i Klubu Katolickiego odesłany został do Komisji Prawniczej.

Wicemarszałek Szwalbe komunikuje Izbie o wpłynięciu dwóch interpelacji Klubu Poselskiego PSL. Interpelacje zostały przesłane do Prezesa Rady Ministrów. Wicemarszałek komunikuje następnie o wycofaniu przez rząd wniosku o zatwierdzenie dekretu zmieniającego przepisy w przedmiocie stosunku Państwa do Kościoła ewangelicko-augsburskiego. Na tym posiedzenie plenarne zostało zakończone. O terminie następnego posiedzenia będzie oddzielny komunikat.

Wyrok śmierci na ks. Tiso

PRAGA. PAP. Trybunał ludowy w Bratyslawie skazał na karę śmierci przez powieszenie ks. Tiso, prezydenta Słowacji za czasów okupacji niemieckiej. Minister spraw zagranicznych w rządzie Tiso, kardynał Durczański został również skazany na karę śmierci przez powieszenie.

Prezydent Benesz z prawa łaski nie skorzystał i wyrok wykonano.

Zasiewy z powietrza

LONDYN. PAP. Rzecznik brytyjskiego ministerstwa rolnictwa oświadczył, że został opracowany plan dokonania intensywnych zasiewów z powietrza, w celu naprawienia szkód, wyrządzonych ostatnią powodzią w całym kraju. Jedną z głównych przeszkód w dokonywaniu zasiewów z powietrza jest koszt, jednakże w wyjątkowych okolicznościach, wywołanych ostatnią powodzią, koszt ten opłaca się.

KAŻDY POLAK — CZŁONKIEM POLSKIEGO ZWIĄZKU ZACHODNIEGO

Tydzień od 13-20 b. m.

Rytm Kujaw

Pow. włocławski

POBÓR.

Dzisiaj, dnia 19 kwietnia rb. przed 1-szą Komisją Poborową we Włocławku stają poborowi zamieszkali w gminie Piaski.

W poniedziałek dnia 21 kwietnia rb. z miasta i gminy Lubień oraz z gminy Dobiegniewo. (at).

Pow. nieszawski

NIESZAWA

DLA POWODZIAN.

Pracownicy cukrowni w Dobrem, zrzeszeni w Zw. Zawodowym Pracowników Cukrowniczych, ofiarowali na rzecz pomocy dla powodzian 223 kg cukru. Powiatowy Oddział Informacji i Propagandy pow. nieszawskiego z własnej inicjatywy zebrał 37.000 zł na rzecz pomocy dla powodzian.

RADZIEJÓW.

POBÓR.

Dzisiaj, dnia 19 kwietnia rb. przed 3-ą Komisją Poborową w Radziejowie stają poborowi zamieszkali w gminie Osięciny.

W poniedziałek, dnia 21 kwietnia r.b. z gminy Lubanie. (at).

Pow. lipnowski

LIPNO

POBÓR.

Dzisiaj, dnia 19 kwietnia rb. przed 2-gą Komisją Poborową w Lipnie stają poborowi zamieszkali w gminie Szpetal.

W poniedziałek, dnia 21 kwietnia rb. z gminy Zaduszniki. (at).

Kronika Włocławka

SOBOTA 19 Kwietnia

Kalend. Rzym. Katol. — Zenobiusza.
Kalendarzyk Słowiański — Władymira.
Wschód słońca — 4.41; zachód — 18.38.
Dyżur lekarza Ubezpieczalni Społecznej nocny dr Mazurkiewicz Adela, Cyganka 24.
Dnia 20. 4. dyżur dzienny: dr Brejer Roman, ul. Brzeska 15; dyżur nocny: dr Mosurowa Helena, Słowackiego 2a.
Apteka dyżurna przy ul. 3 Maja.
Straż Pożarna tel. 12-34.
Karetka PCK tel. 15-41 — Przedmiejska 1.
Milicja Obywatelska — tel. 10-59 i 11-62.
Kino „BAŁTYK" — Dzień wielkiej przygody.
Kino „POLONIA" — Zoja, film radziecki.
Kino „OŚWIATOWE" ul. POW. 8—„Meksyk".
Początek o godz. 18.
W niedzielę o godzinie 14, 16 i 18-tej.

TEATR ZIEMI KUJAWSKIEJ
Dziś i jutro „WESELE".

W lusterku

I poco

Znana i stara to metoda:
ten słówko rzeknie, ktoś coś doda,
że to energii mu nie szkoda,
byle zamącić w mieście wodę.

A więc pogłoska, „czy być może?..."
Możeby jeszcze coś dołożyć?
I po tym znowu szept do ucha...
Ale czy mądry tego-słucha?...

AGAPIT

Tydzień od 13-20 b. m.

ODEZWA

OBYWATELE!

Tegoroczna klęska powodzi zostawiła po sobie niezatarte jeszcze ślady, równając z ziemią tysiące gospodarstw.

Dziesiątki tysięcy ludzi bez dachu nad głową cierpi niedostatek, odczuwając brak żywności, odzieży oraz niezbędnego sprzętu domowego.

My, których szczęśliwy los uchronił od tego kataklizmu, w poczuciu obowiązku obywatelskiego, winniśmy niezwłocznie i nieodwołalnie przyjść powodzianom z pomocą.

Akcja niesienia pomocy ofiarom powodzi trwa i trwać będzie aż do odwołania!

Każdy z nas winien najskromniejszym nawet datkiem w gotowiźnie czy naturze przyczynić się do złagodzenia niedoli powodzian.

Otrzyjmy łzy głodnego dziecka! Podajmy kęs chleba bezradnej wobec ogromu nieszczęścia matce! Obowiązkiem naszym — przyodziać nagie i nakarmić głodne!

Im prędsza i obfitsza będzie pomoc nasza, tym rychlej tereny dotknięte klęską powodzi powrócą do normalnego życia i owocnej pracy.

Kto z nas jeszcze dotychczas przez opieszałość, czy brak świadomości nie spełnił obowiązku, winien niezwłocznie złożyć ofiarę!

Ofiary w naturze przyjmują: Miejski Komitet Opieki Społecznej (ul. Królewiecka 24 tel. 11-79) oraz PCK (ul. Piusa 8, tel. 13-32).

Ofiary w gotówce wpłacać należy do PKO. na konto I—48-40, powiadamiając o tym Miejski Komitet Opieki Społecznej.

Obyw. Komitet Pomocy Społ.

HOJNY DAR.

Okręgowy Komitet Żydowski we Włocławku prowadząc dalszą akcję zbierania ofiar na powodzian przesłał ostatnio 14.400 zł. zebranych dodatkowo wśród społeczeństwa żydowskiego. (at.).

POMOC OFIAROM POWODZI TRWA!

W dniu 16 kwietnia br. odbyło się pod przewodnictwem ob. wiceprezydenta m. Włocławka, Stanisława Czarkowskiego, zebranie przedstawicieli partyj politycznych i instytucyj społecznych, mające na celu skoordynowanie akcji niesienia pomocy ofiarom powodzi.

Dotychczas akcja ta była rozstrzelona.

Każda niemal partia, fabryka, czy instytucja w odpowiedzi na apel Władz Centralnych wpłacały ofiary w gotówce bezpośrednio do P. K. O. na konto I—48-40, lub też przesyłały ofiary w naturze do Warszawy, czy Pruszkowa.

Fakty te uniemożliwiają odtworzenie całokształtu pomocy, jaką nasze miasto okazało ofiarom powodzi.

Aby tego na przyszłość uniknąć zebrani postanowili przekazać dalsze prowadzenie akcji Miejskiemu Komitetowi Opieki Społecznej, mieszczącemu się przy ul. Królewieckiej 24, tel. 11-79).

W związku z tym wszystkie instytucje, zarówno, jak i osoby prywatne, które złożyły ofiary na akcję niesienia pomocy ofiarom powodzi, winny niezwłocznie zakomunikować to Miejskiemu Komitetowi Opieki Społecznej, co umożliwi zobrazowanie rozmiarów dotychczasowej akcji.

Jest to nieodzownie potrzebne dla celów sprawozdawczych.

Ze względu jednak na to, że akcja powyższa trwa nadal, aż do odwołania, osoby wpłacające ofiary bądź przez PKO. czy KKO. winny powiadamiać o tym Komitet.

Równocześnie zaznaczamy, że ofiary w naturze, jak żywność, odzież, przedmioty domowego użytku itp. składać należy w Komitecie (ul. Królewiecka 24) lub PCK. (ul. Piusa XI Nr. 8, tel. 13-32).

Skośnooka śmierć

V.

Dopiero po dłuższej chwili oprzytomniał i począł mówić beziadnie, w ledwo zrozumianej angielszczyźnie.

— Biedny Sakai! Oni znaleźć wielką skrzynię — 70 tysięcy dolarów i dwa pistolety, płaszcz i kapelusz. Pieniądze mój, pistolety moje, ale kapelusz i płaszcz Hiroshiego. On przyszedł do mnie z Troachi Soejima, łajdak japoński, prawdziwy diabeł. Oni grali w kości, kłócili się — Soejima strzelił, powiedział, że jak ja wygadam, to przyjedzie z ludźmi i zabije mnie.

— A jak się nazywali ludzie, którzy należeli do bandy Hiroshiego? — zapytał urzędnik prokuratury.

— Ja kłamałem, Hiroshi nie ma bandy...

Potem Sakai pokazał — w jaki sposób można się dostać z kuchni do tajemnej kryjówki pod podłogą restauracji. Znaleziono tam rzeczywiście 70 tysięcy dolarów i dwa pistolety oraz kapelusz i płaszcz Hiroshiego.

* * *

Wszystko to jeszcze nie uniewinniało Sakai. Był on wszak jedynym świadkiem zbrodni, a dotychczas składał ustawicznie fałszywe zeznania. Uratowało go jedynie to, że Soejima stawał już raz przed przysięgłymi za zabójstwo, ale został zwolniony. — Był znienawidzony przez swych rodaków, którzy zabronili się mu pokazywać na zachodzie Ameryki. Obawiał się podobno wrócić do Japonii, gdyż ścigano go tam jako podejrzanego o morderstwo.

Soejima dobrze się czuł tylko na wschodzie Ameryki, gdzie został stworzony trust fałszerzy w grze, którzy terroryzowali i eksploatowali spelunki gry w chińskich dzielnicach. Cała ta organizacja zbrodnicza stała pod komendą energicznego człowieka, którego Soejima był prawą ręką. Banda usunęła ze swej drogi wielu przeciwników. Prawdopodobnie jednym z wykonawców jej wyroków był właśnie Soejima...

*

Rozesłano natychmiast odbitki daktyloskopijne Soejimy do wszystkich posterunków policyjnych całej Ameryki. Natomiast Cavanaugh zastosował swój własny system wyszukania winnego. Wnioskował on w sposób następujący:

Jeśli Soejima należał do zbrodniczej organizacji, to banda musiała się dla niego wystarać o pieniądze, aby ułatwić mu ucieczkę. Zanim dostarczono mu pieniędzy, musiał się przez dłuższy czas ukrywać.

I tu Cavanaugh przypomniał sobie, że Hiroshi przed niedawnym czasem odpowiadał za usiłowane zabójstwo. Ofiarą jego był niejaki Kuniara. Prawdopodobnie więc ten człowiek był zainteresowany w tym, by ukrywać mściciela swej krzywdy. Kuniara mieszkał na ulicy Mott 22. Dobrzeby było wziąć pod obserwację jego dom.

W parę godzin później żółty kanfident Fu zatelefonował do sierżanta Cavanaugh, naznaczając mu spotkanie w kwiaciarni na rogu 8 alei i 34 ulicy.

Obydwaj sierżanci przybyli na umówione miejsce spotkania.

Przed wystawą kwiaciarni stał człowiek w europejskim ubraniu.

Człowiek ten na widok zbliżających się policjantów skręcił w ulicę 35, którą doszedł do ulicy 9-ej. Tam dopiero stanął i dał znak policjantom, aby się zbliżyli.

Fu wyjaśniał, że widział Cashmana i jego towarzysza przed domem na ulicy Mott i natychmiast odgadł co ich tam sprowadza. Soejima ukrył się mianowicie w tym domu. Specjalnie przyniesiono mu potem 500 dolarów, aby mógł uciekać. Japończyk jednak wyjechał tylko na „czarne" przedmieście Harlem, gdzie zamieszkał w pewnym domu o bardzo złej opinii. Adresu tego domu Fu nie znał wprawdzie, ale przyrzekł, że się o ń wystara.

Po tych informacjach Fu otrzymał odpowiednią zapłatę, którą policjanci musieli wypłacić z własnej kieszeni, gdyż władze amerykańskie nie uznają rachunków na opłacanie konfidentów.

Po odejściu Fu Cavanaugh dał wyraz swemu niezadowoleniu.

— Co za chytry Chińczyk! Doskonale wie, gdzie się ukrywa Soejima, ale nie chce nam powiedzieć, ażeby wyciągnąć pieniądze...

I rzeczywiście Fu naznaczył im parę spotkań, z których każde musiało być osobno opłacone. Im skąpsze były wiadomości, tym większej żądał zapłaty...

*

— Być może, że się mylę — rzekł Cashman po jednym z takich spotkań z konfidentem Fu — ale mam wrażenie, że nasz żółty przyjaciel pali opium. Robi takie dziwne wrażenie...

(D. c. n.)

DARY AMERYKAŃSKIE.

Dnia 17 bm. do Związku Diecezjalnego Caritas we Włocławku przybył delegat Rady Polonii Amerykańskiej, dyrektor Edmund Nadarski. Delegat przywiózł pomoc dla powodzian na terenie diecezji. Ponadto Związek otrzymał sporą ilość tranu, który powinien być jak najprędzej zużyty. Związek Caritas wydaje tran dla instytucji: sierocińce, przedszkola, ośrodek zdrowia, szkoły. Kierownicy instytucji zgłoszą się w jak najszybszym czasie z naczyniami. Oprócz tranu Związek otrzymał pewną ilość witamin, które rozprowadzone będą tylko na przedszkola, sierocińce i ośrodek zdrowia. Wymienione instytucje zgłoszą się do Związku po przydział witamin. Związek nie wydaje odżywek indywidualnie. (at).

PRZYPOMINAMY...

Dzisiaj, dnia 19 kwietnia rb. w sali teatru Ziemi Kujawskiej odbędzie się o godz. 15 akademia urządzona staraniem Polskiego Związku Zachodniego w związku z trwającym Tygodniem Ziem Odzyskanych.

W programie akademii znajduje się część oficjalna i artystyczna. W części oficjalnej zagai akademię dyr. Grochowski, przemówienie okolicznościowe wygłosi red. Turczynowicz, oraz referat zasadniczy zostanie wygłoszony przez prof. Foppa.

W części artystycznej odbędą się produkcje Kujawskiej Kapeli Ludowej, chóru pod dyr. prof. Bojakowskiego oraz recytacje.

Wstęp na akademię bezpłatny.

Jutro, dnia 20 kwietnia rb. w ostatni dzień Tygodnia Ziem Odzyskanych odbędzie się na ulicach naszego miasta kwesta uliczna na rzecz Polskiego Związku Zachodniego. Cały bieżący tydzień był poświęcony Ziemiom Odzyskanym. Szereg artykułów prasowych omówił znaczenie tych ziem oraz rolę Polskiego Związku Zachodniego. Obecnie słowa należy poprzeć czynem i wrzucić swój ofiarny grosz do puszki Polskiego Związku Zachodn. aby nadal mógł spełniać swą szczytną rolę. (at.).

SPROWADZENIE ZWŁOK.

Ś. p. Major Rodzeń Józef, dowódca III/14 p.p. poległ na polu chwały w kampanii wrześniowej 1939 r. w Puszczy Kampinowskiej pod wsią Kromnów.

Staraniem Rodziny i Kolegów zwłoki bohatera zostaną sprowadzone do Włocławka dnia 25 kwietnia br. do kaplicy kościoła św. Jana.

Żałobna msza św. zostanie odprawiona dnia 26 kwietnia br. o godz. 10 w tymże kościele.

Odprowadzenie zwłok na cmentarz nastąpi 26 kwietnia br. o godz. 17. (n.).

AKADEMIA.

W niedzielę dnia 20 kwietnia o godzinie 11-ej w sali teatru Ziemi Kujawskiej odbędzie się akademia z okazji 4-ej rocznicy powstania w getcie warszawskim.

W programie część oficjalna i artystyczna.

W tymże dniu o godz. 15 w lokalu Kom. Żyd., Królewiecka 4 nastąpi otwarcie wystawy poświęconej martyrologii Żydów miasta Włocławka.

Na powyższe uroczystości Komitet Żydowski zaprasza społeczeństwo naszego miasta.

OFIARY NA POWODZIAN.

Siódma drużyna harcerska przy szkole Nr. 4 złożyła — 1000 zł.

PRZED DNIEM 1 MAJA.

Dzisiaj, dn. 19 kwietnia rb. o godz. 14-tej w sali posiedzeń Miejskiej Rady Narodowej przy ul. Karnkowskiego 2a (II piętro) odbędzie się zebranie Komitetu Obchodu Święta 1-go Maja. Na porządku dziennym ułożenie programu obchodu uroczystości święta 1 Maja — Święta Pracy. (at.)

W SPRAWIE LETNISKA DLA DZIECI.

W niedzielę, dnia 20 bm. o godzinie 11-tej w lokalu przedszkola Szałwińskiej przy ul. Słowackiego 8 odbędzie się zebranie rodzicielskie poświęcone omówieniu sprawy urządzenia letniska dla dzieci uczęszczających do przedszkola.

ŚWIĘCONE DLA DZIECI.

Miejski Komitet Opieki Społecznej urządził w dniu 5 kwietnia w świetlicy przy ul. Królewieckiej Nr. 24 tradycyjne święcone dla najbiedniejszych dzieci.

Ogółem obdzielono paczkami 400 dzieci, w tym 70 sierot po pomordowanych przez hitlerowców.

Każde z dzieci otrzymało: ¼ kg kiełbasy, ¼ kg słoniny, bułkę słodką, 2 pisanki, torebkę cukierków, ½ kg cukru.

TROCHĘ UWAGI.

Przed kilku dniami dowiedzieliśmy się, że Zarząd Miejski zamierza zaprowadzić w mieście naszym kwietniki, które odda pod opiekę młodzieży szkolnej.

Ładna to i słuszna myśl, godna największego poparcia.

Tymczasem w mieście naszym obserwujemy zjawisko, świadczące o smutnym zachowaniu się niektórych. Obok kwietników, które powstaną, mamy jeszcze trawniki, rozmieszczone nawet w śródmieściu. Wielu jednak nie widzi ich zupełnie i skraca sobie dowolnie drogę, chodząc po nich jak po chodnikach. Trawniki marnieją coraz bardziej, a po tym, być może, niejeden powie, że winien jest Zarząd Miejski. (w.)

A POTEM WRESZCIE WE WŁOCŁAWKU...

Przez długi okres zimowy miasto nasze było pozbawione imprez teatralnych przyjezdnych, co spowodowane było zrozumiałymi w zimie trudnościami podróży. Obecnie jednak mamy już cieplejszą porę, ale jakoś teatr toruński nie kwapi się do nas z żadną z imprez. Dowiadujemy się, że „Król włóczęgów" grany jest w kilku miastach, że ostatnio zespół toruński gościł w Inowrocławiu... Tymczasem u nas jakoś z tym wszystkim cicho. Spodziewać się należy, że wreszcie teatry z Bydgoszczy i Torunia pomyślą o nas i przyjadą, by dać mieszkańcom Włocławka kilka godzin miłych wrażeń. (w.).

Ubezpieczalnia Społeczna we Włocławku

OGŁOSZENIE

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 27 listopada 1946 r. (Dz. URP. Nr. 2, poz. 8 z 1947 r.), wydane na podstawie art. 311 ust, 1 z dnia 28. 3. 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. URP. Nr. 51, poz. 396) w brzmieniu obowiązującym, wprowadza z dniem 1 marca 1947 r. ubezpieczenie na wypadek choroby i macierzyństwa pracowników rolnych zatrudnionych:

a) w gospodarstwach rolnych i leśnych o obszarze od 30 ha wzwyż,

b) w gospodarstwach ogrodowych, hodowlanych, rybnych itd. bez względu na wielkość tych gospodarstw.

Komunikując o powyższym Ubezpieczalnia Społeczna po raz drugi wzywa na podstawie § 11 tego rozporządzenia wszystkich zainteresowanych pracodawców rolnych do zgłoszenia i ubezpieczenia wszystkich zatrudnionych u nich i podlegających obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa pracowników rolnych w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 kwietnia 1947 r. Ubezpieczalnia wyjaśnia, że w myśl § 3 rozporządzenia nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa jedynie:

1) osoby, zatrudnione przez pracodawców dorywczo, których zatrudnienie jest z natury rzeczy krótkotrwałe, jeżeli u tego samego pracodawcy nie trwa ono bez przerwy dłużej niż 25 dni;

2) krewni oraz teściowie, zięciowie i synowe pracodawcy rolnego, jeżeli żyją z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.

Potrzebne do zgłoszenia formularze nabyć można w Ubezpieczalni Społecznej we Włocławku, w punkcie kontrolnym Ubezpieczalni w Aleksandrowie i Lipnie oraz we wszystkich Zarządach Miejskich i Gminnych, pow. włocławskiego, nieszawskiego i lipnowskiego.

W stosunku do tych pracodawców, którzy nie zastosują się do powyższego i nie wypełnią ciążącego na nich ustawowego obowiązku zgłoszenia do ubezpieczenia tych pracowników, będą stosowane ustawowe kary. Obowiązki pracodawców rolnych wynikające z art. 212 ustawy o ubezpieczeniu społecznym, dotyczące leczenia pracowników rolnych na koszt pracodawcy, ustają dopiero od dnia dokonania zgłoszenia pracowników do ubezpieczenia.

Ubezpieczalnia Społeczna w Włocławku.

(3093)

Red. i Admin.: Włocławek, ul. Brzeska 4. Tel. 11-26. Za dział ogłoszeń Redakcja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w g. 14-15 z wyj. świąt i dni przedśw. Maszynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne. Wydawca: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.
E — 21171
DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4.

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł